

Nr 38.

Ankom till riksdagens kansli den 4 maj 1945 kl. 10 fm.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 11 § lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete.

Genom en den 2 mars 1945 dagtecknad proposition, nr 161, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

angående ändrad lydelse av 11 § lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete.

Härigenom förordnas, att 11 § lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

11 §.

Är arbetsgivaren — — — denna lag.

Såsom understöd — — — genom anställningstiden.

Avdrag må — — — om blindhetsersättning.

Innehar eller erhåller den skadade anställning med lön, bestämd i författning eller eljest fastställd av statlig myndighet utan att därvid angivits, att å lönen avdrag må göras för livränta i anledning av olycksfall i arbetet, skall vid tillämpningen av första stycket lönen till den del densamma motsvarar den skadade tillerkänd dylik livränta anses utgöra understöd på grund av olycksfallet; dock må livräntan utgå om och i den mån särskilda förhållanden därtill föranleda.

Beredes den — — — finnas tillämpliga.

Finnas i — — — äga rum.

Denna lag träder i kraft dagen efter den då lagen, enligt därå meddelad uppgift, utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Lagen äger tillämpning även om olycksfallet inträffat före lagens ikraftträdande, dock

¹ Senaste lydelse se SFS 1936:383.

att i fråga om den som före sistnämnda tidpunkt erhållit anställning varom i 11 § fjärde stycket sägs äldre lag skall tillämpas, så länge han innehar samma anställning.

Beträffande de skäl som åberopats till stöd för lagförslaget får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Utskottet. Enligt lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete skall i regel varje arbetare vara försäkrad för skada till följd av sådant olycksfall. I kungörelse den 30 juni 1942 ha särskilda bestämmelser meddelats i fråga om lagens tillämpning å arbetare, som användas till arbete för statens räkning. Kungörelsen innebär att staten såsom arbetsgivare, utan erläggande av försäkringsavgifter, direkt utgiver ersättning enligt bestämmelserna i olycksfallsförsäkringslagen, i den mån ej i anledning av olycksfallet på grund av eljest gällande bestämmelser sådant understöd utgår, som enligt 11 § i lagen må avdragas från ersättningen enligt lagen.

I 11 § första stycket olycksfallsförsäkringslagen stadgas bl. a., att om arbetsgivaren enligt annan lag eller särskild författning eller på grund av egen utfästelse är skyldig att vid skada till följd av olycksfall i arbete utgiva avlöning, pension eller annan ersättning, som helt eller delvis utgör understöd på grund av olycksfallet, vad sålunda i anledning av olycksfallet utgives av arbetsgivaren skall avdragas från livränta enligt olycksfallsförsäkringslagen. Avdrag må dock endast äga rum om arbetsgivaren, på grund av understödet, enligt 15 § andra stycket av lagen erhållit lindring i försäkringsavgiften.

I fjärde stycket av 11 § behandlas det fall att för den skadade lön är bestämd i författning eller eljest fastställd av statlig myndighet utan att därvid angivits, att å lönen avdrag må göras för livränta i anledning av olycksfall i arbetet. I detta fall skall vid tillämpningen av första stycket lönen till den del densamma motsvarar den skadade tillerkänd dylik livränta regelmässigt anses utgöra understöd på grund av olycksfallet, i följd varav livräntan helt eller delvis icke kommer att utgå.

Enligt riksförsäkringsanstaltens av försäkringsrådet fastställda praxis har fjärde stycket i 11 § olycksfallsförsäkringslagen ansetts tillämpligt endast om befattningshavaren vid olyckstillfället redan innehaft befattningen i fråga. Därest anställningen erhålles efter olyckstillfället, kommer därför livräntan att, enligt huvudregeln, utgå jämsides med lönen. Med hänsyn till den sålunda uppkommande överkompensationen ha vederbörande myndigheter — i ärendet är närmast fråga om järnvägsstyrelsen — dragit sig för att befordra tillfällig personal, som åsamkats invaliditet genom olycksfall i tjänsten, till aspirant eller till extra ordinarie och ordinarie befattningar, även om eljest skäl talat för en sådan åtgärd. Bemärkas

bör härvidlag att, på grund av stadgande i 30 § i lagen, möjlighet icke föreligger för den skadade att eftergiva rätten att uppbära jämväl livräntan.

Det genom propositionen framlagda förslaget, som föranletts av en framställning från riks försäkringsanstalten, avser att undanröja de nu berörda olägenheterna. I propositionen har sålunda föreslagits en sådan omredigering av 11 § fjärde stycket, att av lagtexten tydligt framgår, att vad där är stadgat skall gälla, även om befattningen tillträdes efter olycksfallet. Den skadade skall naturligtvis själv fritt äga avgöra, om han vill behålla livräntan eller tillträda befattningen. I övergångsbestämmelserna har föreslagits, att den nya regeln skall tillämpas även i fall, då skada inträffat före lagändringens ikraftträdande. Vidare har i övergångsbestämmelserna upptagits en föreskrift, att lagändringen icke medför minskning av eventuellt redan uppkommen rätt att uppbära livränta vid sidan av lön i befattning varom här är fråga, dock att även i sistnämnda fall lagändringen skall träda i tillämpning vid framtida befordran till annan tjänst av förevarande slag.

Mot vad sålunda föreslagits har utskottet intet att erinra. Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 3 maj 1945.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Norman, Holmbäck, Wistrand, Forslund, Olof Carlsson, Björkman, Hage* och *Wahlund*;

från andra kammaren: fröken *Andersson*, herrar *Cruse, Hedlund* i Rådom*,
Larsson i Östersund, *Lundberg* i Uppsala, *Andersson* i Alfredshem och *Osterman*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.